

Kurjer Czesłochowski

PRENUMERATA MIEJSCOWA WYNOSI miesięcznie 4.00 mk. z odnošeniem 4.5%, pocztą 5.00

Adres Redakcji CZĘSTOCHOWA, ul. P. MARJI 41. TELEFON № 4. Administracji Kościuszki 11

Redakcja przyjmuje interesantów codziennie od godziny 10—3 po południu.

Nadesłanych rękopisów, z wyjątkiem zastrzeżonych, Redakcja nie zwraca.

Cena numeru pojedynczego 25 fen.

CENA OGŁOSZEN.

Pierwsza strona za wiersz jednosłupowy lub jego miejsce 1.60 fen., druga i trzecia 1.25 fen., czwarta 0.60 fen., — za wiersz petirowy.

Ogłoszenia w tekście przed kroniką i pod telegramami 2 mk za wiersz. Nekrologi mk, 1.50 za wiersz. Drobne ogłoszenia — po 15 fen. za wyraz — —

Teatr „Paryski” ul. Panny Marji nr. 19.

Dziś Premjera!

Demonstrowany na całym świecie pod protektoratem

Republiki Francuskiej i Stanów Zjednoczonej Ameryki

Najpotężniejszy epokowy dramat w 6-ciu częściach, odtwarzający z całą prawdą

ZBRODNIE PRUSKIE p. t.

NIE

ZAPOMNIJMY NIGDY!

1. 1 Sierpnia 1914 rok
2. Rozbestwienie prusaków
3. Miłość i poświęcenie
4. Tryumf żołdactwa

5. Napady, grabieże i gwałty
6. Tragedja miłosna wśród łuku armat
7. Szpieg niemiecki przy robocie
8. Orgje oficerów pruskich

9. Rozstrzelanie bezbronných kobiet
10. Bohaterstwo kobiety i yęstwo kobiety
11. Zbrodnicze storpedowanie przez łódź podwodną okrętu pasażerskiego

„LUSITANIA”

12. Wszechświatowy przewrót

13. Wdzięczność Ameryki dla Kościuszki i Lafayette'a,

Akcja dramatu i jego niezwykle epizody od początku do końca obrazu przykuwają uwagę widza, Film wykonany został przez Franc.-Ameryk. T-wo „Pathe” i subsydjowany przez Rząd Ameryk. sumą 3000000 dol.

Z powodu niezwykle kosztownej dzierżawy obrazu ceny miejsc podwyższone o 50 fen. na każde miejsce.

UWAGA: W ostatnim tygodniu Wielkiego Postu dn. 17, 18, i 19 kwietnia rb. kinematograf czynny nie będzie. Zmiana programu świątecznego w niedzielę 20 b. m.

Muzyka: Oktet Artystyczny pod dyrekcją p. Jerzego Bursika b. dyr. ork. w Zakopanem. Bufet cukierniczy na miejscu

Rada 4-ch uznała konieczność zwrócenia Polsce Gdańska.

PARYŻ, 10.4. „Intrasigeant” donosi, że na radzie czterech stwierdzono niezbędną konieczność istnienia Polski mocnej, któraby była stróżem na wschodzie. Ta Polska potrzebuje Torunia, Poznania, nadewszystko Gdańska. Korespondent

„New Jord Herald” donosi, że wojska niemieckie koncentrują się kolo Grudziądza i Torunia cele obrony linii Gdańska. Na czele tych wojsk stoi Hindenburg.

—(o)—

Dlaczego Niemcy przegrały wojnę.

POZNAN, 11.4. Pułkownik Bauer, prawa ręka Ludendorffa, ogłasza w pismach, że zasadniczą przyczyną klęski niemieckiej były następujące okoliczności w roku 1914: 1) Choroba nerwowa Moltkego, 2) Fałszywe rozważenie sił na zachodzie, 3) ofenzywa rosyjska na wschodzie; 4) brak rezerw, amunicji i środków technicznych. Następca Moltke-

go Falkenhayna nie był w stanie podołać ogromowi zadań.

„Najcięższą jednak tragedją obecnej wojny dla Niemiec była bitwa nad Marną w r. 1914”.

Od tej bitwy rozpoczął się dla Niemiec drugi okres ale już beznadziejnej wojny.

—(o)—

Ameryka zawrze pokój odrębny.

KATOWICE, 11.4. „Berl. Tageblatt” dowiaduje się, że faktycznik(?) istnieje ultimatum Wilsona. Wilson musiał odnieść wrażenie, że usiłowano odwieść go od pierwotnej podstawy jego 14 punktów. Amerykanie w Paryżu mówią też o

twarcie o możliwości, że Ameryka zastrzeże sobie wolną rękę, aby w razie potrzeby zawrzeć pokój odrębny, w którym to celu Wilson powróciłby znów do Europy.

—(o)—

TELEGRAMY.

Wynik narad w Spa.

PARYŻ, 10.4. „Petit Parisien” donosi: Narady w Spa zakończyły się ku zupełnemu zadowoleniu koalicji. Prawo lądowania w Gdańsku zostało utrzy-

mane w mocy. Koalicja rozstrzygnie według swego uznania, czy wyłącznie wybrać Gdańsk, jako punkt koncentracji armji polskiej, czy też wyznaczyć inne miejscowości. Frzberger nie otrzymał żadnych rękami odnośnie do przyszłego losu Gdańska. Niemcy, aby koalicyja przyrzekła pozostawienie im Gdańska. Sprawa

przynależności Gdańska będzie rozstrzygnięta dopiero później.

Pomyślnie wieści w sprawie Gdańska.

PARYŻ, 10.4. Havas. „Excelsior” utrzymuje, że wnioski komisji międzysojusznicznej, której przewodniczył p. Hou-lens, sprzyjają w całej pełni życzeniom narodu polskiego Wygotowany odnośnie do Gdańska statut da naszym przyjacielom pełne zadośćuczynienie.

Również i „Journal” podaje wiadomość, że sprawa polska była omawiana wczoraj szeroko na komisjach oraz na obradach z Paderewskim. Cudaczny pomysł utworzenia państwa buforowego u ujścia Wisły zarzucono — jak się zdaje — zupełnie. Prawdopodobnie nastąpi jedynie logiczne rozwiązanie tej sprawy: Gdańska—Polsce.

Lwów niecierpliwi się

LWÓW, 10.4. Z powodu ostrzeliwania miasta w ostatnich dniach mnożą się w prasie lwowskiej głosy, świadczące o zniecierpliwieniu z powodu opóźniania się akcji, mającej na celu uwolnienia Lwowa od obłężenia.

Marszałek Trąpczyński de Francji

PARYŻ, 10.4. Na wtorkowym posiedzeniu Izby dep. po przyjęciu oklaskami do wiadomości pisma marszałka Trąpczyńskiego przemówił minister spraw zagranicznych Pichon i wyraził swe wielkie uznanie dla złożonego przez prezydenta Izby pozdrowienia dla Polski, która na zawsze pozostanie sojuszniczką Francji.

Walka z paskarstwem.

WARSZAWA, 9.4. Urząd walki z lichwą pochwyił niei ogromnej organizacji mającej na celu wywóz artykułów ży-

wnościowych z Królestwa za granicę. Aresztowano w hotelu Polonja jednego z szefów organizacji, adwok. lwowskiego H. Awtza. Rewizja wykryła kilkaset fraktów z adresami wiedeńskich biur żywnościowych; materiał ten obciąża kilku urzędników państwowych.

Francja wstrzymała demobilizację.

KRAKÓW, 9.4. Rząd francuski postanowił wstrzymać demobilizację armji do dn. 15 maja.

Niemcy grożą nową wojną.

POZNAN, 9.4. Wydział prasowy Naczelnej Rady Lud. donosi:

Dyrektor Welliger, prezes Izby handlowej w Katowicach przed kilkoma dniami powiedział:

Jeżeli by Prusy nie posiadały przemysłu hutniczego Górnego Śląska, to wogóle nie mogłyby prowadzić wojny. Dla przyszłej wojny Górny Śląsk jest jedyną naszą nadzieją. General Groener byłby kwaternist wojsk niemieckich oświadczył w poufnym kole z początku kwietnia. Za żadną cenę nie możemy odstąpić Górnego Śląska. Tylko rozporządzając tamtejszym przemysłem możemy myśleć o od-wecie za 10 lat.

Reforma rolna.

WARSZAWA, 11.4. — W komisji rolnaj powstał rozdźwięk między grupą P. Z. L. a piastowcami w sprawie przymusowego wykupu ziemi.

Referent Zjednoczenia ks. Dziennicki postawił umiarkowany wniosek i w głosowaniu otrzymał większość głosów 16 na 14 przeciwnych wnioskowi piastowców, którzy wobec tego zgłosili gwałtowny sprzeciw, występując na 29 posiedzeniu z nagłym wnioskiem socjalistów zalesienia, na złość większości komisji, stanu wyjątkowego.

TEATR „ODEON”

W. KRZYSZTOF MIŃSKIEGO

ulica Panny Marji Nr. 27.

Program od soboty 12 do poniedz. 14 Kwietnia.

Tylko 3 dni! Ceny miejsc zwykłe

Wybitny dramat w 5-ciu aktach z życia finansjery i giełdjarzy amerykańskich:

CZŁOWIEK CZYNIU

W rolach głównych:

Mariette Dupont i Joe Jannings

Nad program:

„Konferencja Pokojowa“ w Paryżu

(Zdjęcia z natury)

Widoki Finlandji (Zdjęcia z natury).

Walki polskie.

Komunikat sztabu generalnego z dnia 9-go kwietnia.

Warszawa, 10 kwietnia.

Front galicyjski: Pod Lwowem poza obustronną działalnością artylerji starć bojowych nie było. Nieprzyjaciel intensywnie umacnia swe stanowiska. Na południe od linii kolejowej Lwów — Przemysł słaba czynność patroli wywiadowczych, poza tem spokój.

Na północ od Janowa nieprzyjaciel zastakował nasze placówki koło Maksymówki. Atak został odparty przy współdziałaniu pociągu pancernego.

Oddział nasz z Caligrodu pod dowództwem ppor. Przybylskiego śmiałym wypadem zajął wieś Zawóz. Wzięto 105 jeńców, zdobyto kulomioty i znaczną ilość broni i amunicji.

Pod Rawą Ruską i Belzem utarczki patroli.

Front wołyński: Na południu od Włodzimierza Wołyńskiego utarczki patroli wywiadowczych. Oddział nasz pod dowództwem por. Jarosza zajął ponownie Masiewiczze.

Front Litewsko-Białoruski. Pociąg pancerny „Kantów“ w czasie wywiadów w stronie Horodyczca (na wschód od Pińsk) spotkał nieprzyjacielski pociąg pancerny. Celnymi strzałami naszego pancernika pociąg nieprzyjacielski został zmuszony do odwrotu.

W zastępstwie szefa sztabu Haller, pułk.

Co dzień niesie?

Co się dzieje na Kaukazie?

W Tyflisie, Baku i Batumie — główniejszych miastach Kaukazu rządzą de facto wszystkimi Anglisy. Porządek wszędzie najzupełniejszy. Rząd gruziński, którego rezydencja jest Tyflis, pracuje pod kierownictwem misji angielskiej. Anglisy zwracają największą uwagę na uruchomienie przemysłu. Do Batumu już przyszło kilka statków z maszynami dla fabryk kaukaskich. Z Kaukazu wywieziono siłę nafta, drzewo, miedź i ruda magnetyczna.

Pod względem aprowizacyjnym jest stosunkowo nieźle. Perspektywy w tej kwestii są zupełnie dobre, bo armja obojętnie Dienikina wypchnęła wszystkie oddziały bolszewickie z północnego Kaukazu, gdzie kozactwo już się zabrało do zasiewu jół.

Piękne za nadobne.

Naczelnym zarządcą Zagłębia Saary generał Anblauer, Francuz, wydał odcisną, w której oświadczył, że niestawienie się do pracy uważać będzie za akt nieprzyjacielski. Każdego francuskiego żołnierza, bez względu na rangę, należy uważać za wojskowego przełożonego każdego Niemca.

Co się pisze w dziennikach ruskich o sobie i o Polsce?

Do rąk naszych dostał się jeden „Ruski Strilec“ pismo wydawane dla ukraińskiego wojska przez ruską prasową kwartę. W artykule wstępnym p. t. „Nasz program“, zamieszcza apel do patriotyzmu żołnierza ruskiego, by nie pragnął z wiosną iść do domu, bo chwila histo-

ryczna tego wymaga, by jeszcze dalej walczyć i zbyć „moskowskiej i polski czobit (but) nie ugniatał Ukrainy“. Okazuje się więc, że już nie tylko sama Polska, ale i Rosja jest narówni wrogiem Ukrainy, od kiedy separatyści ukraińscy z Galicji nawiązali stały kontakt z Ukrainą Petlury i Winniczenki.

„Ważną się państwa, powstają narody, a wśród anarchji i zamieszania wyciągają się w kierunku ziem Ukrainy łapczywe dłonie dwóch odwiecznych(!) wrogów: Polski i Moskwy“. W tym tonie ustawicznego patosu utrzymany jest ten programowy artykuł „Strilec“.

Nieudane porwanie Wilhelma II-go.

Z Amsterdamu donoszą do „Berliner Tageblattu“: Senator stanu Tennessee, Łukasz Lea, który służył na froncie francuskim jako pułkownik i dowódca amerykańskiego pułku artylerji polowej, a obecnie powrócił do Ameryki, opowiada na łamach „New York Timesa“, że w grudniu 1917 r. usiłował, w towarzystwie kilku oficerów amerykańskich, porwać cesarza Wilhelma II. Pułkownik opowiada, że wyprawa jego podjęta do cesarza tak blisko, iż słyszał głos jego, gdy nagle zjawili się strażnicy niemieckie i przeszkodziły wykonaniu zamiaru. Próba ta porwana urządzona była przed samym Bożym Narodzeniem, amerykańscy bowiem oficerowie zamierzali ofiarować koalencji Wilhelma II-go na gwiazdkę.

Istotnie — dodaje „Berliner Tageblatt“ — przed kilkadziesiąt miesięcy pisma angielskie i francuskie wspominały o tym nieudalym zamachu.

Czechosłowacy niechęć już walczyć z bolszewikami.

„Prawo Ludu“ wychodzące w Pradze donosi: Wydane zostało następujące oświadczenie rządowe.

Do Pragi przybyła dnia 19 bm, delegacja wojska czesko-słowackiego w Rosji. Delegacja ta wyjechała z Jekaterynburga przez Władywostok, Japonję, koło Indji przez Sues, Włochy do Czech. Podróż trwała trzy miesiące.

Celem delegacji jest poinformowanie Masaryka o sile liczebnej i stanie armji czeskiej w Rosji oraz przedłożenie mu życzenia wojska czeskiego, aby zostało ono jaknajrychlej odesłane do Czech.

Radek organizuje Niemców.

Przewodniczący niemieckiego sowietu w Piotrogradzie, Otto Ferty, zawiadomił Lenina, że Radkowi udało się zorganizować 28 organizacji bolszewickich w Niemczech.

Głównym celem organizacji jest wywołanie rewolucji socjalnej na terytorjach zachodnich Niemiec, okupowanych przez wojska koalicyj. W tym celu organizuje się też jeńców wojennych niemieckich, znajdujących się w Rosji w specjalnej brygadzie.

Protest przeciwko zakazowi imigracyjnemu.

Żydowski Kongres w Kanadzie, który obradował w Montrealu od dn. 16-go do dn. 18 marca, powziął uchwałę protestującą przeciwko planowanemu zakazowi imigracyjnemu do Kanady. Kongres domaga się otwartej drogi dla imigrantów.

Z RADY MIEJSKIEJ.

(4-te posiedzenie).

Przewodniczy prezes Rady r. dr. Nowak, sekretarzuje r. Kożan. Obecnych 39 radnych i 5 członków Magistratu.

Telegram do Rady miejskiej.

Po odczytaniu i przyjęciu protokołu poprzedniego posiedzenia, przewodniczący dr. Nowak z okazji pierwszego posiedzenia nowowybranej Rady miejskiej m. Poznania, wygłasza krótkie przemówienie stawiając wniosek przesłania depeszy powitalnej z życzeniami do Poznania. — Wniosek został przyjęty. Tekst depeszy jest następujący:

Do świetnej Rady m. Poznania!

Rada m. Częstochowy w dniu wielkim i pamiętnym, gdy po latach ucisku i niewoli zebrała się pierwsza polska Rada miejska starego grodu Piastowego, Poznania, przesyła poznańskiej Radzie miejskiej życzenia owocnej pracy dla dobra Ojczyzny.

Na świętowanie dla żołnierzy.

Na prośbę komisji Wielkocnej Zrzeszenia Kobiet, w sprawie poparcia jej wysiłków w urządzaniu świętowania dla żołnierzy Rada większością głosów uchwaliła przeznaczyć na ten cel 2,000 marek.

Sprawa jaj Jajka zostaną dla ludności Częstochowy.

Następnie zgłoszony został przez r. Wolniaka i in. nagły wniosek następującej treści:

„Niżej podpisani radni żądają wywołania natychmiast komisji dla porozumienia się z miejscowym komisarzem rządowym w sprawie przyjęcia udziału przez miasto przy rozdziale zatrzymanych na stacji Częstochowa 4 wagonów jaj“.

Po uchwaleniu jednogłośnie nagłości wniosku, zabierali głos radni Wolniak, Pruszkowski, Kolwasa, Nirenberg, Kożan i inni, przemawiając gorąco za tym, by Rada wybrała specjalną delegację, któraby uczestniczyła przy rozdziale jaj, aby one nie dostały się w niepoważne ręce.

R. Stiller wyrażał wątpliwość, czy są podstawy legalne dla rozporządzania się tym transportem jaj. Do komisji wybrano Pruszkowskiego, Kolwasa i Wolniaka.

O walkę z paskarstwem.

Następnie wpłynął nagły wniosek r. Misiorowskiego i in. w sprawie poczynienia pewnych kroków ze strony Rady miejskiej przeciwko wzrastającej drożyznie.

Przemawiali r. Nowowiejski, Kolwasa, Misiorowski i Nirenberg. Na wniosek r. Kolwasa Rada postanowiła wybrać specjalną delegację dla walki z lichwą, któraby działała wspólnie z Państwowym Urzędem walki z lichwą, do delegacji wybrano r. Kolwasa, Misiorowskiego, Ślawka, Włoszńskiego i Próbe.

Wybór ławników sądowych.

Na porzątku obrad była sprawa wyboru 20 ławników sądowych; większością

głosów wybrani zostali pp. Plebanek, Kozarkiewicz, Ślawek, Serebnicki, Smuga, M Sawicki, L Weinberg, Markiewicz, Kokezyński, Misiorowski, Nagłowski, Anczykowski, J. Markusfeld, Kubik Wit., Klepacki, Wielowiejski, Berg, Prusicki Tempel.

O pracownikach Deputacji.

Następny punkt stanowiły obrady nad wnioskiem r. Federmana i in. w sprawie wydania kilkudziesięciu pracowników Deputacji żywnościowej. Dyskusja była bardzo ożywiona, chwilami namiętna i miała za tło sprawę żydowską, gdyż r. Federman i Nirenberg usiłovali dowiesić, że wydalenie pracowników ma podkład antyżydowski, gdyż obrzymia większość urzędników, którym grozi wydalenie, są to żydzi. R. Nirenberg niezbyt fortunnie bronił pracowników Dep. żywn., twierdząc różne nadużycia pracowników, mających być wydalonymi i niskim ich wynagrodzeniem; r. Nirenberg uzyskał aplauz od radnych polaków, gdy podkreślił, że jako socjalista żydowski w pierwszym rzędzie troszczy się o sprawę żydowską.

Dyskusja na temat Dep. Żywn.

Bardzo dobrze, zręcznie i rzeczowo polemizował z nim r. Pruszkowski, dowodząc zupełnej poprawności kierowników Dep. żywnościowej w stosunku do pracowników. Mówił o konieczności wymówienia w styczniu b. r. pracownikom posiad, broniąc tej słusznej zasady, że każdy urząd winien mieć prawo, o ile ma brać odpowiedzialność za urzędników, usunąć nieodpowiedzialnych ludzi. R. Pruszkowski wykazywał, że Deputacja Żywnościowa zawdzięcza całą markę w znacznym stopniu temu, że była traktowana jak instytucja dobroczynna, dając posady ludźniom nieodpowiedzialnym z pobudek filantropijnych. W dyskusji brał jeszcze udział r. Kolwasa i r. Beni.

Wniosek r. d. Federmana został znaczną większością odrzucony.

Na wniosek Magistratu z powodu licznych podań urzędników o podwyżkę wynagrodzeń, wybrana została delegacja, która ma rozpatrzyć etaty pracowników miejskich; do delegacji powołani zostali rad. Kożan, Goczalkowski, Pruszkowski, Chojnacki i Federman.

Do delegacji tej skierowano wniosek Magistratu o wznowienie dodatku „ad personam“ b. prezydentowi Głazkowi i b. radnemu Pawlakowi, wniosek o zaangażowanie pomocnika do apteki miejskiej, i zaangażowanie do szpitala zapasowego dla zakaźnych, kancelistki.

Wniosek Magistratu dla policji o wypozyczenie komendantowi policji komunalnej mk. 1000 na zakup kontyngentów produktów dla szeregowców policji został przyjęty.

O regulację miasta.

Nakoniec Magistrat i delegacja gospodarcza zreferowały sprawę budżetu na regulację miasta r. 1919 w sumie mk. 120000. Sprawę referował r. Sawicki, ponieważ sprawa ta była już rozpatrywana na poprzednim posiedzeniu, w dyskusji nikt z radnych nie zabierał głosu i projekt został przyjęty.

